

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 206/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. marca 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho predbežne prerokoval sťažnosť R. Č., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj podľa čl. 7 a čl. 10 ods. 1 a 3 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach ustanoveniami § 20 ods. 2 a § 21 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 500/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. Č. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 5. marca 2014 doručené podanie R. Č. (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „*Ústavná sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky*“, ktoré ústavný súd nielen podľa označenia, ale aj

podľa obsahu kvalifikoval ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj podľa čl. 7 a čl. 10 ods. 1 a 3 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) ustanoveniami § 20 ods. 2 a § 21 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 500/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „napadnutá vyhláška“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 8 T 8/2005-526 z 13. júla 2007 odsúdený na *„Doživotný trest odňatia slobody s výrokom súdu, že podmienené prepustenie s tohto trestu nie je prípustné...“*.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza, že po oboznámení sa s napadnutou vyhláškou *«... som sa dozvedel, že ustanovenia § 20 ods. 2; taktiež ustanovenia § 21 ods. 2 mi bránia k postupu v resocializácii, ktorú považujem za právo odsúdeného.*

Môžem sa správať akokoľvek dobre, priam vynikajúco... a akékoľvek výnimočné zlepšenie nie je mi daná šanca do iných zmiernených diferenčných podskupín v rámci môjho zaradenia do „maximálneho stupňa stráženia.“».

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ cituje v záhlaví uvedené ustanovenia ústavy, dohovoru a medzinárodného paktu a poukazuje tiež na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva z ostatného obdobia, ktorá je podľa jeho názoru aplikovateľná na jeho vec (Vinter a spol. proti Spojenému kráľovstvu, sťažnosť č. 66069/09, rozsudok Veľkej komory z 9. 7. 2013). Podľa sťažovateľa sú ustanovenia § 20 ods. 2 a § 21 ods. 2 napadnutej vyhlášky v rozpore s označenými ustanoveniami ústavy, dohovoru a medzinárodného paktu, a tým dochádza aj k porušovaniu jeho základných práv vyplývajúcich z ústavy, resp. práv vyplývajúcich z kvalifikovaných medzinárodných zmlúv.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že

„... všeobecne záväzný právny predpis vydaný Ministerstvom spravodlivosti – Vyhláška č. 500/2013 Z. z. z 19. decembra 2013, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MS SR č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody... a to v ustanoveniach § 20 ods. 2; § 21 ods. 2 nie je v súlade s článkom 16 ods. 2 Ústavy SR v súlade s článkom 3 Dohovoru... s článkom 7 Paktu...

Zároveň nie je v súlade s článkom 10 ods. 1 ods. 3 Paktu...

Ústavný súd SR vyslovuje, že vyhláškou... bolo porušené právo sťažovateľa... podľa článku 19 ods. 1 Ústavy SR a podľa článku 8 ods. 1 Dohovoru... A bolo porušené práv... podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy SR, podľa článku 3 Dohovoru... a podľa článku 6 Paktu...

... Ústavný súd SR zrušuje účinnosť vyhlášky... v ustanoveniach § 20 ods. 1; 21 ods. 2...

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi... (... podľa voľnej úvahy ÚS SR finančné zadosťučinenie), ktoré je povinné zaplatiť MS SR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 3 dohovoru, ako aj podľa čl. 7 a čl. 10 ods. 1 a 3 medzinárodného paktu ustanoveniami § 20 ods. 2 a § 21 ods. 2 napadnutej vyhlášky.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. b) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi.

Z § 49 zákona o ústavnom súde vyplýva, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že „právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody“. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre vychádza z takej interpretácie čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 49 zákona o ústavnom súde, podľa ktorej ich text neumožňuje namietat porušenie základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ku ktorému malo dôjsť priamo zákonom, príp. iným právnym predpisom nižšieho stupňa právnej sily, teda v prípade sťažovateľa ani napadnutou vyhláškou.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa vo svojej podstate domáha sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy uplatnenia právomoci ústavného súdu podľa čl. 125 ods. 1 písm. b) ústavy, t. j. právomoci, ktorú môže uplatňovať len v konaní o súlade právnych predpisov.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na právny názor vyplývajúci z jeho ustálenej judikatúry, podľa ktorého „každé konanie možno začať len ako samostatné konanie a len na návrh oprávnených subjektov, a preto žiadne z nich nemôže tvoriť súčasť iného druhu konania pred ústavným súdom a na základe jeho vlastného rozhodnutia. Ústavná a zákonná úprava konaní pred ústavným súdom ich preto koncipuje výlučne ako samostatné konania a nepripúšťa možnosť uskutočniť ich aj v rámci a ako súčasť iného druhu konania (konaní) pred ústavným súdom“ (II. ÚS 66/01, tiež II. ÚS 184/03, III. ÚS 184/06, IV. ÚS 314/07). Z citovaného okrem iného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemôže ústavný súd uplatniť právomoc, ktorou disponuje v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy. Záver vyplývajúci z citovaného právneho názoru má nesporne aj ústavnú relevanciu, a to zvlášť v prípadoch, ak by sa v konaní, ktoré patrí v zmysle čl. 131 ods. 2 ústavy do pôsobnosti senátu ústavného súdu, mala uplatniť právomoc, ktorú ústava zveruje do pôsobnosti pléna (čl. 131 ods. 1 ústavy), čo je aj prípad sťažovateľa. Aj ústavný súd je totiž viazaný čl. 2 ods. 2 ústavy, a preto si senát ústavného súdu nemôže v rozpore s ústavnou úpravou atrahovať právomoc pléna ústavného súdu, a to ani vtedy, ak by to v okolnostiach prípadu mohlo byť v prospech ochrany základných práv a slobôd (porovnaj IV. ÚS 50/2010).

Ak sa sťažovateľ domáha sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy uplatnenia takej právomoci ústavného súdu, ktorú v tomto type konania nemožno uplatniť, ústavný súd takúto sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec tohto uznesenia ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že ak by podanie sťažovateľa kvalifikoval ako návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov [v predmetnej veci konkrétne konanie podľa čl. 125 ods. 1 písm. b) ústavy], musel by ho

odmietnuť ako návrh podaný zjavne neoprávnenou osobou. Z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov môžu podať len subjekty vymedzené v § 18 ods. 1 písm. a) až f) zákona o ústavnom súde, t. j. a) najmenej pätina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, b) prezident Slovenskej republiky, c) vláda Slovenskej republiky, d) súd, v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou, e) generálny prokurátor Slovenskej republiky a f) verejný ochranca práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2014